

Statistik

To gennemsnit – store

Test og Konfidensinterval for forskellen på to middelværdier:

Population 1:

$$\mu_1 = \text{Middelværdi}$$

Stikprøve 2:

$$n_1 = \text{antal observationer}$$

$$\bar{x}_1 = \text{stikprøve gennemsnit}$$

$$s_1 = \text{stikprøve standardafvigelse}$$

Population 2:

$$\mu_2 = \text{Middelværdi}$$

Stikprøve 2:

$$n_1 = \text{antal observationer}$$

$$\bar{x}_1 = \text{stikprøve gennemsnit}$$

$$s_1 = \text{stikprøve standardafvigelse}$$

Forudsætninger:

- Stikprøven er tilfældig udvalgte

Hypoteser:

Hypoteserne / opskrivningerne af hypoteserne er helt identiske med kapitel 21.

Beregninger:

$$TS = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2 - \mu_0}{SD(\bar{x}_1 - \bar{x}_2)}$$

$$TS = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2 - \mu_0}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

Testen følger en z fordeling:

Vagt af korrekt hypotese følger reglerne fra kap 21.

Eller brug p-værdi metoden:

- Er p-værdien under testniveau - accepteres H1.

Hypotese:

$$H_0: \sigma_1 - \sigma_2 \leq 0 \rightarrow \sigma_1 \leq \sigma_2$$

$$H_1: \sigma_1 - \sigma_2 > 0 \rightarrow \sigma_1 > \sigma_2$$

$$T_s = \frac{1,8^2}{1,4^2} = 1,653061$$

Kritiske værdi:

$C = 2,11$ - Fundet i exceldokumentet "model for forskelle i to standardafvigelser - F test".

Da $T_s < C$ kan H_0 ikke afvises.

P-værdi = 0,133

Konklusion:

VI kan ikke vise at den nye procedure har givet lavere standardafgivelse.

Opgaver:

Opgave 1:

Et forsikringselskab har kunderne opdeling i to grupper (1 og 2) og vil undersøge om den gennemsnitlige forsikringspris er ens i de to grupper. Der er foretaget to stikprøveudtagninger med følgende resultat.

Obs.	Gr. 1	Gr. 2
1	591	617
2	783	765
3	793	840
4	749	738
5	787	820
6	570	612
7	608	553
8	714	702
9	696	695
10	649	756
11	668	720

Test på 5 % niveau om populations-standardafvigelserne er ens.

Forudsætningstjek:

- Kan/bør laves!
  - o Normalfordelingsplot

Tester om $P_1 = P_2$ (eller om P_1 er forskellig for P_2) - Dobbelt sided test.

Beregning:

Når $P_0 = 0$:

Kræver sammenvægtning af $\widehat{p}_1$ og $\widehat{p}_2$

$$\hat{p} = \frac{x_1 + x_2}{n_1 + n_2}$$

$$SD(\widehat{p}_1 - \widehat{p}_2) = \sqrt{\frac{\hat{p} \cdot (1 - \hat{p})}{n_1} + \frac{\hat{p} \cdot (1 - \hat{p})}{n_2}}$$

$$T_S = \frac{\widehat{p}_1 - \widehat{p}_2 - 0}{SD(\widehat{p}_1 - \widehat{p}_2)}$$

Ellers!!:

$$SD(\widehat{p}_1 - \widehat{p}_2) = \sqrt{\frac{\widehat{p}_1 \cdot (1 - \widehat{p}_1)}{n_1} + \frac{\widehat{p}_2 \cdot (1 - \widehat{p}_2)}{n_2}}$$

$$T_S = \frac{\widehat{p}_1 - \widehat{p}_2 - p_0}{SD(\widehat{p}_1 - \widehat{p}_2)}$$

Konfidensinterval:

$(\widehat{p}_1 - \widehat{p}_2) \pm Z \cdot SD(\widehat{p}_1 - \widehat{p}_2)$ - Uden sammenvægtet $\hat{p}$

Test og Konfidensinterval følger en Z-fordeling.

Typeopgave:

Århus:

$$n_1 = 400$$

$$x_1 = 128$$

$$\widehat{p}_1 = \frac{128}{400} = 0,32$$

København:

$$n_2 = 600$$

$$x_2 = 174$$

$$SD(\widehat{p}_1 - \widehat{p}_2) = \sqrt{\frac{0,332 \cdot (1 - 0,332)}{1000} + \frac{0,396 \cdot (1 - 0,396)}{900}} = 0,0152$$

Grænseværdier:

$$(0,332 - 0,396) \pm (1,96 \cdot 0,0152)$$

Nedre grænse:

$$(0,332 - 0,396) - (1,96 \cdot 0,0152) = -0,093792$$

Øvre grænse:

$$(0,332 - 0,396) + (1,96 \cdot 0,0152) = -0,034208$$

Lineær regression:

Mål:

At få fastlagt en matematisk sammenhæng (lineær) mellem en x-variable og en y-variable.

På baggrund af et datasæt (x og y), tegnes en ret linje og forskriften for den fastlægges.

Ret linje: (I matematik)

$$f(x) = a \cdot x + b$$

a : hvor meget stiger/falder med når x stiger med $1 \frac{\Delta y}{\Delta x}$ - Hældningskoefficient

b : skæring på 2-aksen - begyndelsesværdien - skæring på y-aksen

Ret linje: (I statistik)